

Klimata un enerģētikas ministrija

Latgales iela 165, Rīga, LV-1019, tālr. 66016740, e-pasts pasts@kem.gov.lv, www.kem.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā, 20.09.2024.

Nr. ETS4-20

Par bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu 2024. gadā iekārtu sarakstā 2021. – 2025. gadam iekļautajiem operatoriem pēc darbības līmeņa izmaiņām vai pēc siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas atcelšanas 2023. vai 2024. gadā

Klimata un enerģētikas ministrija (turpmāk – ministrija), pamatojoties uz Ministru kabineta 2021. gada 29. jūnija noteikumu Nr. 449 “Emisijas kvotu piešķiršanas kārtība stacionāro tehnoloģisko iekārtu operatoriem” (turpmāk – noteikumi Nr. 449) 24. un 34. punktu pieņem lēmumu par sākotnēji piešķirtā bezmaksas emisijas kvotu daudzuma grozījumiem 2024. gadā operatoriem, kuriem notikušas iekārtas darbības parametru izmaiņas 2023. gadā vai atcelta siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas 2024. gadā.

1. Lēmuma pieņemšanā izmantoti šādi dokumenti:

1.1. Latvijas iekārtu saraksts emisijas kvotu sadalei 2021. – 2025. gadam (turpmāk – iekārtu saraksts), kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2021. gada 18. maija rīkojumu Nr. 335 “Par iekārtu sarakstu emisijas kvotu sadalei 2021.-2025. gadam” (grozījums: Ministru kabineta 2023. gada 18. aprīļa rīkojums Nr. 215 “Grozījums Ministru kabineta 2021. gada 18. maija rīkojumā Nr. 335 “Par iekārtu sarakstu emisijas kvotu sadalei 2021.– 2025. gadam””), kuru apstiprinājusi Eiropas Komisija.

1.2. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas¹ 2021. gada 24. augusta lēmums Nr. ETS4-1 “Par bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu iekārtu sarakstā emisijas kvotu sadalei 2021.–2025. gadam iekļautajiem operatoriem”;

1.3. Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) lēmumi par Eiropas Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (turpmāk – ES ETS) Latvijas operatoru 2024. gadā

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 7. jūnija rīkojuma Nr. 446 “Par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas reorganizāciju” 3. punktu ar 2024. gada 1. jūliju Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nosaukums ir Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija.

iesniegto darbības līmeņa ziņojumu par 2023. gada darbības datiem apstiprināšanu;

1.4. Operatoru 2024. gadā iesniegtie darbības līmeņa ziņojumi, kas iesniegti *ETS Reporting sistēmā*:

1.4.1. SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" (reģ. nr. 40003007886) 2024. gada 27. martā iesniegtais darbības līmeņa izmaiņu ziņojums par 2023. gadu un 2024. gada 19. augustā iesniegtais grozītais darbības līmeņa ziņojumu par 2023. gadu ar ietvertu atzīmi par darbības izbeigšanu ES ETS 2024. gadā;

1.4.2. SIA "GAMMA-A" (reģ. nr. 40003250857) 2024. gada 25. martā iesniegtais darbības līmeņa izmaiņu ziņojums par 2023. gadu un 2024. gada 19. augustā iesniegtais grozītais darbības līmeņa ziņojumu par 2023. gadu ar ietvertu atzīmi par darbības izbeigšanu ES ETS 2024. gadā;

1.4.3. Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA "LAUMA FABRICS" (reģ. nr. 42103036112) 2024. gada 18. jūnijā iesniegtais darbības līmeņa izmaiņu ziņojums par 2023. gadu ar ietvertu atzīmi par darbības izbeigšanu ES ETS 2023. gadā;

1.4.4. Pašvaldības SIA "Ventspils siltums" (reģ. nr. 40003007655) katlu mājai Talsu iela 69 2024. gada 28. martā iesniegtais darbības līmeņa izmaiņu ziņojums par 2023. gadu.

1.5. VVD 2023. gada 26. jūnija lēmums Nr. AP23VL0443 „par Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA „LAUMA FABRICS” 18.12.2020. izsniegtās siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr. KU20SG0004 2021.-2030. gadam atcelšanu” (turpmāk – Lēmums Nr. AP23VL0443);

1.6. VVD 2024. gada 12. februāra lēmums Nr. AP24VL0082 “par Aizkraukles novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „AIZKRAUKLES SILTUMS” siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr. VI20SG0007 atcelšanu” (turpmāk – Lēmums Nr. AP24VL0082);

1.7. VVD 2024. gada 24. aprīļa lēmums Nr. AP24VL0264 “par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „GAMMA-A” siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas Nr. RI21SG0004 atcelšanu” (turpmāk – Lēmums Nr. AP24VL0264);

2. Lēmuma pieņemšana notiek saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem

2.1. Saskaņā ar likuma “Par piesārņojumu” 32.² panta pirmo daļu ministrija, izvērtējot arī sabiedrības viedokli un ņemot vērā Eiropas Komisijas apstiprināto iekārtu sarakstu un tā grozījumus, pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu operatoram, kurš ir saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts Eiropas Komisijas apstiprinājums par iekārtu sarakstu vai tā grozījumiem.

2.2. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 24. punktu ministrija, pieņem lēmumu par kvotu atcelšanu esošai iekārtai pēc darbības pilnīgas pārtraukšanas ES ETS, sākot ar gadu pēc iekārtas darbības apturēšanas.

2.3. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 31. punktu ministrija izvērtē operatora darbības līmeņa ziņojumu un nodrošina, ka operators novērš datu nepilnības vai neatbilstības.

2.4. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 34. punktu ministrija, pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu jaunai iekārtai vai lēmumu par esošai iekārtai piešķirtā emisijas kvotu daudzuma grozījumiem pēc konstatētām iekārtu darbības līmeņa izmaiņām.

2.5. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 41. punktu, ja ministrija konstatē, ka kādai iekārtai emisijas reģistrā emisijas kvotas ir piešķirtas pirms šo noteikumu 3. un 34. punktā minētā lēmuma pieņemšanas un šai iekārtai emisijas kvotu apjoms ir jāsamazina, ministrija, pieņemot šo noteikumu 34. punktā minēto lēmumu, nosaka emisijas kvotu apjomu, kas operatoram jāpārskaita emisijas reģistra jauno iekārtu rezerves kontā, kā arī nosaka termiņu, kādā operatoram emisijas kvotas ir jāpārskaita.

2.6. Saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 23. decembra rīkojuma Nr. 968 “Par Ekonomikas ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas reorganizāciju un Klimata un enerģētikas ministrijas izveidošanu” 2.2. apakšpunktu un Ministru kabineta

2022. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 817 "Klimata un enerģētikas ministrijas nolikums", no 2023. gada 1. janvāra Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas klimata politikas funkcijas pārņem Klimata un enerģētikas ministrija.

3. Apsvērumi lēmuma pieņemšanai

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 13. novembra noteikumiem Nr. 769 "Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā" (turpmāk – noteikumi Nr. 769) operatoram katru gadu, ir pienākums VVD iesniegt darbības līmeņa ziņojumu. Šis darbības līmeņa ziņojums ir jāiesniedz noteikumu Nr. 769 noteiktajos termiņos.

2021. gada 24. augustā Vides un reģionālās attīstības ministrija pieņēma lēmumu Nr. ETS4-1 "Par bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu iekārtu sarakstā emisijas kvotu sadalei 2021.-2025. gadam iekļautajiem operatoriem" (turpmāk – lēmums Nr. ETS4-1) ar kuru tika noteikti bezmaksas emisijas kvotu apjomi operatoriem, kuri ir saņēmuši siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, ņemot vērā Eiropas Komisijas apstiprināto Latvijas iekārtu sarakstu.

Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 20. punktu, ministrija, izvērtējot VVD apstiprinātos operatoru darbības līmeņa ziņojumus, konstatēja, ka daļai no iekārtām ir notikušas izmaiņas darbības līmeņos salīdzinoši ar vidējo darbības līmeni. Iekārtu vidējais darbības līmenis 2023. gada darbības līmeņa ziņojumos noteikts atbilstoši Eiropas Komisijas 2019. gada 31. oktobra īstenošanas regulas ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK piemērošanai attiecībā uz sīkāku kārtību, kā izdarāmi bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumi sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām 2. pantam, vidējā darbības līmeņa noteikšanai izmantojot 2022. un 2023. gada darbības līmeni iekārtās.

Pamatojoties uz likuma „Par piesārņojumu” 45. panta septīto divi prim daļu un Ministru kabineta noteikumu Nr. 769 78.2. apakšpunktu, ņemot vērā verificētāja ziņojumu par darbības līmeņa ziņojuma verifikāciju un veiktā izvērtējuma rezultātus, VVD ir apstiprinājis augstāk minēto darbības līmeņa ziņojumu atbilstību Ministru kabineta noteikumu Nr. 769 77.1. apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.

Izvērtējot operatoru iesniegtos, VVD apstiprinātos darbības līmeņa ziņojumus, nepieciešamība veikt bezmaksas emisiju kvotu pielāgojumu saskaņā ar noteikumu Nr. 449 20. un 24. punktu konstatēta sekojošām apakšiekārtām:

- 1) SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" (iekārtas ID LV0000000000000013);
- 2) SIA "GAMMA-A" (iekārtas ID LV00000000000000113);
- 3) Pašvaldības SIA "Ventpils siltums" katlu māja Talsu ielā 69 (iekārtas ID LV0000000000000003);
- 4) Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA "LAUMA FABRICS" iekārta (iekārtas ID LV0000000000000047).

3.1. SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS"

SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" iekārtas vēsturiskais darbības līmenis, kas norādīts ETS4-1 lēmumā ir 73,68 TJ. Savukārt SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" iekārtas 2024. gada 27. marta darbības līmeņa izmaiņu ziņojumā par 2023. gadu vidējais ikgadējais darbības līmenis 2024. gadam ir 31,19 TJ. Tādejādi ministrija secina, ka iekārtas vidējais darbības līmenis ir samazināts par 57,7% salīdzinoši ar vēsturisko.

Atbilstoši noteikumu Nr. 449 23. punktam, apakšiekārtai pielāgojamais emisijas kvotu daudzums ir vismaz 100 emisijas kvotas.

Secināts, ka SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" nepieciešams veikt bezmaksas emisiju kvotu pielāgojumu 2024. gadā saskaņā ar noteikumu Nr. 449 20. un 22. punktu.

Papildus, ar VVD 2024. gada 12. februāra lēmumu Nr. AP24VL0082 iekārtai tika atcelta ETS 4. perioda siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja Nr. VI20SG0007. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 24.1. apakšpunktu emisijas kvotas atceļ, ja iekārtai ir atcelta siltumnīcefekta gāzu atļauja saskaņā ar normatīvajiem aktiem par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

Atbilstoši noteikumu Nr. 449 24. punktam iekārtām piešķirtais emisijas kvotu apjoms tiek grozīts, sākot ar nākamā gada 1. janvāri pēc gada, kad daļēji vai pilnīgi pārtraukta iekārtas darbība.

Ņemot vērā minēto informāciju, ministrija secina, ka SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" iekārta ir beigusi savu darbību Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, jo iekārtas operatoram ir atcelta ETS 4. perioda atļauja. Tādējādi SIA "AIZKRAUKLES SILTUMS" iekārtai ir jāatceļ ar Lēmumu Nr. ETS4-1 piešķirtās bezmaksas emisijas kvotas saskaņā ar noteikumu Nr. 449 22.1. apakšpunktu un 24. punktu, sākot no 2025. gada 1. janvāra.

3.2. SIA "GAMMA-A"

SIA "GAMMA-A" vēsturiskais darbības līmenis, kas norādīts ETS4-1 lēmumā ir 58,93 TJ. SIA "GAMMA-A" 2024. gada 25. marta darbības līmeņa izmaiņu ziņojumā par 2023. gadu norādītais vidējais ikgadējais darbības līmenis 2024. gadam ir 5,15 TJ. Tādējādi ministrija secina, ka iekārtas vidējais darbības līmenis ir samazināts par 91,3% salīdzinot ar vēsturisko.

Atbilstoši noteikumu Nr. 449 23. punktam, apakšiekārtai pielāgojamais emisijas kvotu daudzums ir vismaz 100 emisijas kvotas.

Līdz ar to secināts, ka SIA "GAMMA-A" nepieciešams veikt bezmaksas emisiju kvotu pielāgojumu 2024. gadam saskaņā ar noteikumu Nr. 449 20. un 22. punktu.

Papildus, ar VVD 2024. gada 24. aprīļa lēmumu Nr. AP24VL0264, iekārtai tika atcelta ETS 4. perioda siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja Nr. RI21SG0004. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 24.1. apakšpunktu emisijas kvotas atceļ, ja iekārtai ir atcelta siltumnīcefekta gāzu atļauja saskaņā ar normatīvajiem aktiem par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

Atbilstoši noteikumu Nr. 449 24. punktam iekārtām piešķirtais emisijas kvotu apjoms tiek grozīts, sākot ar nākamā gada 1. janvāri pēc gada, kad daļēji vai pilnīgi pārtraukta iekārtas darbība.

Ņemot vērā minēto informāciju, ministrija secina, ka SIA "GAMMA-A" iekārta ir beigusi savu darbību Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, jo iekārtas operatoram ir atcelta ETS 4. perioda atļauja. Tādējādi SIA "GAMMA-A" iekārtai ir jāatceļ ar Lēmumu Nr. ETS4-1 piešķirtās bezmaksas emisijas kvotas saskaņā ar noteikumu Nr. 449 22.1. apakšpunktu un 24. punktu, sākot no 2025. gada 1. janvāra.

3.3. Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA "LAUMA FABRICS"

Ar VVD 2023. gada 26. jūnija lēmumu Nr. AP23VL0443 Liepājas speciālās ekonomiskās zonas "LAUMA FABRICS" SIA iekārtai tika atcelta ETS 4. perioda siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja Nr. KU20SG0004. Saskaņā ar noteikumu Nr. 449 24.1. apakšpunktu emisijas kvotas atceļ, ja iekārtai ir atcelta siltumnīcefekta gāzu atļauja saskaņā ar normatīvajiem aktiem par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

Atbilstoši noteikumu Nr. 449 24. punktam iekārtām piešķirtais emisijas kvotu apjoms tiek grozīts, sākot ar nākamā gada 1. janvāri pēc gada, kad daļēji vai pilnīgi pārtraukta iekārtas darbība.

Ņemot vērā minēto informāciju, ministrija secina, ka Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA "LAUMA FABRICS" iekārta ir beigusi savu darbību Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, jo iekārtas operatoram ir atcelta ETS 4. perioda atļauja. Tādējādi Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA "LAUMA FABRICS" iekārtai ir jāatceļ ar Lēmumu Nr. ETS4-1 piešķirtās bezmaksas emisijas kvotas saskaņā ar noteikumu Nr. 449 22.1. apakšpunktu un 24. punktu, sākot no 2024. gada 1. janvāra.

3.4. Pašvaldības SIA "Ventspils siltums"

Pašvaldības SIA "Ventspils siltums" katlu mājas Talsu ielā 69 vēsturiskais darbības līmenis, kas norādīts ETS4-1 lēmumā ir 394,43 TJ. Savukārt pašvaldības SIA "Ventspils siltums" katlu mājas Talsu ielā 69 2024. gada 28. marta darbības līmeņa izmaiņu ziņojumā par 2023. gadu vidējais ikgadējais darbības līmenis 2024. gadam ir 253,62 TJ. Tādējādi ministrija secina, ka iekārtas vidējais darbības līmenis ir samazināts par 35,7% salīdzinoši ar vēsturisko.

Atbilstoši noteikumu Nr. 449 23. punktam, apakšiekārtai pielāgojamais emisijas kvotu daudzums ir vismaz 100 emisijas kvotas.

Secināts, ka pašvaldības SIA "Ventspils siltums" katlu māja Talsu ielā 69 nepieciešams veikt bezmaksas emisiju kvotu pielāgojumu saskaņā ar noteikumu Nr. 449 20. un 22. punktu.

4. Atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” 32.⁷ panta otrajai daļai ministrija ir nodrošinājusi sabiedrības viedokļa uzklauššanu par šī lēmuma projektu, dodot sabiedrībai iespēju 30 dienu laikā iesniegt priekšlikumus. Lēmuma projekts tika publiskots ministrijas tīmekļa vietnē: <https://www.kem.gov.lv/lv/varam-pienemtie-lemumi-par-emisijas-kvotam> 2024. gada 21. augustā.

2024. gada 21. augustā ministrija nosūtīja lēmuma projektu *“Par bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu 2024. gadā iekārtu sarakstā 2021. – 2025. gadam iekļautajiem operatoriem pēc darbības līmeņa izmaiņām”* tā adresātiem – visiem šā lēmuma 5.2. punkta tabulā iekļautajiem operatoriem (vēstule Nr. 2-4/2082).

4.1. Laikposmā no 2024. gada 21. augusta līdz 2024. gada 20. septembrim viedoklis par lēmuma projektu netika saņemts.

4.2. Ministrija 2024. gada 19. augustā iesniedza Eiropas Komisijā iesniegumu ar emisijas kvotu apjoma grozījumiem elektroniski, apkopojot to Eiropas Komisijas noteiktajā elektroniskajā formātā.

2024. gada 13. septembrī ministrija saņēma apstiprinājumu, ka ministrijas iesniegtie dati attiecībā uz lēmumā iekļautajām iekārtām ir apstiprināti un Eiropas Komisijas lēmums par kvotu skaita izmaiņām ministrijas lēmumā ietvertajiem operatoriem ir pieņemts.

5. Emisijas kvotu piešķiršana

Ņemot vērā iepriekšminēto, pamatojoties uz likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta pirmo daļu, noteikumu Nr. 449 24. un 34. punktiem un lēmumu Nr. ETS4-1 ministrija nolemj:

5.1. pieņemt šo lēmumu par emisijas kvotu apjoma grozījumiem sarakstā iekļautajiem operatoriem;

5.2. izteikt lēmuma Nr. ETS4-1 5. punkta tabulas 3., 7., 25. un 47. rindu šādā redakcijā:

Nr. p. k.	Iekārtas ID ¹	Iekārtas nosaukums	Operatora nosaukums	Iekārtas adrese	Iekārtas darbība (NACE 2010 klasif.) ²	Apakš iekārtas veids ³	Vēsturiskais darbības līmenis (TJ vai t)	Emisijas kvotu apjoms				
								2021. gadam	2022. gadam	2023. gadam	2024. gadam	2025. gadam
3.	LV000000000000003	Katlu māja	Pašvaldības SIA "Ventpils siltums"	Talsu iela 69, Ventpils, LV-3604	3530	CSA	394	3 096	3 107	3 025	2 844	2 765
7.	LV000000000000013	Katlu māja	SIA "Aizkraukles siltums"	Rūpniecības iela 2, Aizkraukle, LV-5101	3530	CSA	74	522	678	678	443	0
25.	LV000000000000047	Katlu māja	Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA "LAUMA FABRICS"	Ziemeļu iela 19, Liepāja, LV-3405	3530	K	110	1 406	1 406	1 406	0	0

47.	LV000000000000113	Katlu māja, zivju kūpināšanas iekārta	SIA "GAMMA- A"	Traleru iela 30, Rīga, LV-1030	1020	K	59	169	169	169	66	0
-----	-------------------	---	-------------------	--------------------------------------	------	---	----	-----	-----	-----	----	---

Piezīmes.

¹ Saskaņā ar Latvijas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas operatoru iesniegtajām bāzlīnijas datu ziņošanas veidlapām.

² Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija (<https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/klasifikacijas/nace-2-red/kodi>).

³ Apakšiekārtas veids, kā tas definēts Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regulā 2019/331 ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu, tās 2. pantā, apzīmējot P- produkta, S- siltuma, CSA – centralizētās siltumapgādes, K- kurināmā, PR- procesa līmeņatzīmes apakšiekārta.

7. Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu var pārsūdzēt Administratīvā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas (Administratīvā procesa likuma 70. pants), iesniedzot pieteikumu attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja juridiskās adreses (Administratīvā procesa likuma 189. panta pirmā daļa).

Valsts sekretāra p.i.

L. Rozentāle

Kamarūte, 63007308
Ilze.Kamarute@kem.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU